

Ranking szkół
kształcących
menedżerów
zdrowia

Najlepsza uczelnia w Krakowie

Placówka może się szczycić wybitnymi osiągnięciami medycznymi, ale to ekonomia zdecyduje, czy w przyszłości uda się utrzymać ów wysoki poziom usług. – *Bo bez dodatniego wyniku finansowego nie będzie pieniędzy na zakup nowego sprzętu, podnoszenie kwalifikacji personelu i rozwój oddziałów* – zauważa Rafał Mytych z firmy SGM Consulting. Umiejętności, kompetencje i doświadczenie zarządzającego zdecydują o tym, czy szpital będzie z roku na rok walczył o przetrwanie, czy też będzie się rozwijał. Dlatego w Polsce trwa polowanie na dobrych menedżerów zdrowia. Tych najlepszych z najlepszych warto szukać pośród absolwentów Instytutu Zdrowia Publicznego Wydziału Nauk o Zdrowiu Uniwersytetu Jagiellońskiego *Collegium Medicum* – wynika z rankingu „Menedżera Zdrowia”.

Najlepsze szkoły

kształcące kadrę zarządzającą podmiotami medycznymi

1	Instytut Zdrowia Publicznego, Wydział Nauk o Zdrowiu, Uniwersytet Jagielloński Collegium Medicum	100,0
2	Akademia Leona Koźmińskiego	89,9
3	Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu	87,6
4	Uniwersytet Medyczny im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu	85,5
5	Centrum Kształcenia Podyplomowego Uczelni Łazarzkiego	84,1
6	Wydział Nauk Ekonomicznych, Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie	82,4
7	Zachodniopomorska Szkoła Biznesu	62,3
8	Wyższa Szkoła Ekonomii i Innowacji w Lublinie	61,3
9	Wyższa Szkoła Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie	54,3

Uczelnia ta wyraźnie prowadzi w rankingu, ale ma silnych konkurentów w postaci szkół z Warszawy, Wrocławia, Poznania i Olsztyna.

Jak liczyliśmy

Do udziału w rankingu zaproszone zostały szkoły podyplomowe oferujące programy kształcenia w zakresie zarządzania, marketingu i administracji w sektorze opieki zdrowotnej. Szkoły mogły wypełnić kwestionariusz znajdujący się na stronie internetowej wydawnictwa *Termedia*. Uwzględniliśmy zarówno szkoły publiczne, jak i prywatne instytucje edukacyjne oferujące kształcenie na poziomie studiów podyplomowych oraz studiów MBA.

Ankiety podzielono na następujące obszary:

- informacje podstawowe o studium,
- organizacja studium i dydaktyki,
- potencjał kadrowy,
- zaplecze dydaktyczne i usługi dodatkowe,
- opinia wzajemna.

Najwyższą wagę przypisano kategorii potencjał kadrowy.

W zakresie organizacji studium ocena obejmowała takie kryteria, jak: proporcje wykładów do ćwiczeń, liczba godzin przeznaczonych na indywidualne konsultacje i seminaria czy też realizacja w ramach zaliczeń przedmiotów projektu doradczego. Duże znaczenie w ocenie miały praktyczne umiejętności, jakie mogą nabyć uczestnicy studiów, np. opracowywanie biznesplanów.

W grupie pytań dotyczących potencjału kadrowego poprosiliśmy o podanie kluczowej kadry dydaktycznej. Ponieważ studia podyplomowe powinny łączyć jakość akademicką ze zdobywaniem umiejętności praktycznych, poprosiliśmy o informację, czy wykładowcy akademicy uczestniczyli w projektach konsultingowych w ochronie zdrowia bądź międzynarodowych projektach badawczych.

Samodzielni pracownicy

Sprawdzaliśmy w tej kategorii także odsetek samodzielnych pracowników nauki wśród wykładowców oraz jakość publikacji pracowników studium wg wskaźnika IF.

W pozostałych kategoriach weryfikowaliśmy m.in. dostęp do informacji naukowej (międzynarodowe, pełnotekstowe bazy danych), liczbę dotychczasowych edycji, odsetek osób, które ukończyły szkołę, w stosunku do przyjętych słuchaczy, pomoc szkoły w organizacji noclegów. Część punktacji pochodziła również z opinii wzajemnej – szkoły poproszono o wskazanie konkurencyjnych, godnych, ich zdaniem, zaufania instytucji edukacyjnych.

Ostateczna liczba punktów w poszczególnych kategoriach oceny zależała od rozkładu odpowiedzi na daną grupę pytań. W każdym przypadku wyliczane

foto: Images.com/Corbis

TOP KLASA

Najlepsze szkoły menedżerów zdrowia w 2008 r.

1	Instytut Zdrowia Publicznego, Wydział Nauk o Zdrowiu, Uniwersytet Jagielloński <i>Collegium Medicum</i>	100,0
2	Wyższa Szkoła Przedsiębiorczości i Zarządzania im. Leona Koźmińskiego	87,8
3	Uniwersytet Medyczny im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu	82,7
4	Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu	78,6
5	Instytut Organizacji i Zarządzania, Wydział Zarządzania, Uniwersytet Gdański	78,5
6	Zachodniopomorska Szkoła Biznesu	76,7
7	Polska Fundacja Ośrodków Wspomagania Rozwoju Gospodarczego OIC Poland i Wyższa Szkoła Ekonomii i Innowacji w Lublinie	70,2
8	Szkoła Wyższa im. Pawła Włodkowica w Płocku	66,7
9	Wyższa Szkoła Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie	59,4

były wartości maksymalne, wartości minimalne, średnie i odchylenia standardowe dla danego zestawu pytań. Ostateczna ocena punktowa danej szkoły stanowi więc sumę pięciu kategorii i zależy od tego, jak jej wynik plasuje się w odniesieniu do placówki, która osiągnęła maksymalny wynik w danej dziedzinie (szkoła, która uzyskiwała maksymalny wynik w danej kategorii, np. potencjał kadrowy, otrzymywała 100 pkt, a pozostałe szkoły proporcjonalnie mniej).

Zwycięzcy

Nie wszystkie szkoły zdecydowały się na udział w rankingu i porównanie swoich osiągnięć z innymi uczelniami. Wzięły w nim jednak udział wszystkie te, które i bez rankingu cieszyły się dobrą opinią w środowisku menedżerów zdrowia. Bezapelacyjnym zwycięzcą został Instytut Zdrowia Publicznego Wydziału Nauk o Zdrowiu Uniwersytetu Jagiellońskiego *Collegium Medicum*. O sukcesie krakusów zdecydowały dwa czynniki: wysoki IF osiągany przez zespół dydaktyczny instytutu i – mimo że to uczelnia publiczna – ich duże zaangażowanie w praktykę: doradztwo i projekty konsultingowe. Przewaga krakowskiej uczelni nad bezpośrednimi konkurentami topnieje. Porównaliśmy wyniki tegorocznego rankingu z wynikami poprzedniego – z 2008 r. Przewaga zwycięzcy, którym w 2008 r. był także Uniwersytet Jagielloński *Collegium Medicum*, nad zdobywcą drugiego miejsca stopniała o dwa punkty. „Grupa pościgowa”, czyli grupa uczelni, które uzyskały wynik powyżej 80 pkt, powiększyła się. W 2008 r. liczyła dwie uczelnie, w bieżącej edycji rankingu już pięć. W czołówce znalazły się – tak jak w 2008 r.: Akademia Leona Koźmińskiego i Uniwersytet Medyczny im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu. Do grona liderów dołączył Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu, który wyprzedził poznańską uczelnię. W czołówce znalazły się też Centrum Kształcenia Podyplomowego Uczelni Łazarskiego i – co jest największą niespodzianką rankingu – Wydział Nauk Ekonomicznych Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie.

Trendy

– *To bardzo dobry sygnał, świadczy o tym, że stale poprawia się jakość kształcenia sprawnych menedżerów zdrowia* – komentuje Maciej Murkowski, ekspert Uniwersytetu Warszawskiego. – *A tych brakuje nam w Polsce bodaj nawet bardziej niż samych lekarzy* – dodaje.

We wrześniu trwać będzie nabór na kierunki kształcące menedżerów zdrowia. Są oni potrzebni nie tylko w szpitalach, ale także w centralnych i samorządowych organach zajmujących się nadzorem nad ochroną zdrowia. Menedżerowie zdrowia to grupa zawodowa, w której umiejętności zarządcze muszą być nieustannie rozwijane. Ordynatorzy oddziałów, pielęgniarki oddziałowe, kierownicy działów medycznych

fot. iStockphoto

Informacja o szkołach

Nazwa szkoły wyższej	Nazwa studium podyplomowego	Adres	Kluczowa kadra dydaktyczna
Instytut Zdrowia Publicznego, Wydział Nauk o Zdrowiu, Uniwersytet Jagielloński <i>Collegium Medicum</i>	Zarządzanie jednostkami opieki zdrowotnej	ul. Grzegorzeczka 20, 31-531 Kraków	prof. Cezary Włodarczyk, dr hab. Jacek Klich, dr Marcin Kautsch
Akademia Leona Koźmińskiego	Koźmiński MBA dla kadry medycznej	ul. Jagiellońska 57/59, 03-301 Warszawa	dr Andrzej Kuśmierz, dr Mirosław Sosnowski, prof. Jarosław Fedorowski
Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu	Zarządzanie i finanse w ochronie zdrowia	ul. Komandorska, 118-120 Wrocław	prof. Dorota Korenik, dr Maria Węgrzyn, prof. Jan Skalik
Uniwersytet Medyczny im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu	Podyplomowe studium zarządzania w opiece zdrowotnej	ul. Smoluchowskiego 11, 60-179 Poznań	dr hab. Maria Danuta Głowacka, prof. Henryk Mruk, Leszek Lewicki
Centrum Kształcenia Podyplomowego Uczelni Łazarskiego	MBA w ochronie zdrowia	ul. Świerardowska 43, 02-662 Warszawa	prof. Ewelina Nojszewska, dr Maciej Dercz, dr Adam Kozierekiewicz
Wydział Nauk Ekonomicznych, Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie	Studia Podyplomowe „Zarządzanie i marketing w służbie zdrowia”	ul. Oczapowskiego 4, 10-719 Olsztyn	prof. Eugeniusz Niedzielski, dr Krzysztof Krukowski, dr Roman Lewandowski
Zachodniopomorska Szkoła Biznesu	Zarządzanie w opiece zdrowotnej	ul. Żołnierska 53, 71-210 Szczecin	dr hab. Aneta Zelek, dr Marcin Kautsch, dr Witold Ponikło
Wyższa Szkoła Ekonomii i Innowacji w Lublinie	Zarządzanie zakładami opieki zdrowotnej i administracja zdrowiem publicznym	Centrum Studiów Podyplomowych, Wyższa Szkoła Ekonomii i Innowacji w Lublinie, ul. Mełgiewska 7/9, 20-209 Lublin	dr hab. Mirosław Jarosz, dr Michał Jarmuł, dr Marian Stefański
Wyższa Szkoła Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie	Zarządzanie ochroną zdrowia	ul. Bursaki 12, 20-150 Lublin	prof. Wiesław Janik, prof. Anna Ksykiewicz- Dorota, prof. Anna Zarębska

fot. archiwum

Rozmowa z prof. Andrzejem Pająkiem, dyrektorem Instytutu Zdrowia Publicznego Wydziału Nauk o Zdrowiu Uniwersytetu Jagiellońskiego *Collegium Medicum*, zwycięzcą rankingu „Menedżera Zdrowia”

Jaki jest przepis na prowadzenie najlepszej szkoły dla menedżerów zdrowia?

Taki jak na każdą dobrą uczelnię: wysoko wykwalifikowana kadra re-

prezentująca zróżnicowane dziedziny i specjalności, doświadczenie w nauczaniu i... tradycja. Nasza jednostka od 20 lat kształci menedżerów ochrony zdrowia. To jak na polskie warunki długo, zaczęliśmy jako jedni z pierwszych, tuż po przemianach rynkowych. Mieliśmy więc więcej czasu na wypracowanie odpowiednich metod kształcenia i zdobycie pozycji. Nie bez znaczenia jest i to, że u nas kształcenie przeddyplomowe obejmuje dość szeroko tematykę związaną z zarządzaniem ochroną zdrowia. Mamy więc do czynienia z efektem skali – mamy studentów na różnych rodzajach studiów i potrzebujemy wielu fachowców. Dzięki temu stworzyliśmy jeden z większych w Polsce zespołów eksperckich w dziedzinie ochrony zdrowia. Zespół, którego członkowie są wybitnymi specjalistami, mają wiedzę dotyczącą różnych obszarów funkcjonowania systemu ochrony zdrowia.

Ważnymi kryteriami oceny były w naszym rankingu udział pracowników w grupach konsultingowych i publikowanie prac w zagranicznych czasopiśmie z Impact Factor. Czy pańska uczelnia zachęca swoją kadrę do udziału w praktycznym doradztwie i publikowania za granicą?

– Owszem, tak. Ale nie ma u nas szczególnej potrzeby stosowania

jakiegoś specjalnego systemu zachęt czy przekonywania pracowników, że warto się na tym polu udzielać. Oni od dawna rozumieją, że nie można inaczej, i sami podejmują starania w tym kierunku. Fakt, że związani są z naszą uczelnią, pomaga im w tym – mogą się powołać na współpracę z solidną i rozpoznawalną marką.

W ciągu ostatnich 3 lat stopniąta nieco przewaga, jaką pańska uczelnia miała w rankingu nad konkurentami. Zwiększyła się także liczba szkół osiągających bardzo dobre wyniki.

To mnie cieszy, bo oznacza, że będziemy mieli w Polsce większą grupę dobrze przygotowanych menedżerów zdrowia. Konkurencję uważamy za pożyteczną, bo naszej branży medycznej potrzebna jest dobra kadra. W ogólnej świadomości truizmem jest stwierdzenie, że szpital nie może się obyć bez wykwalifikowanej kadry medycznej. Ale to, że żaden szpital nie może się obyć bez wykwalifikowanej kadry zarządzającej, jest mniej oczywiste. Tymczasem nawet najlepsza kadra medyczna i sprzęt – to tylko część sukcesu. Bez dobrego zarządzania, organizacji i finansowania los placówki, razem z jej dorobkiem medycznym, szybko może stanąć pod znakiem zapytania.

to osoby, których rola w zarządzaniu staje się coraz większa. Tu potrzebne są nie tylko umiejętności organizatorskie, ale także sprawne planowanie czy przewodzenie zespołowi. Medyczne zarządzanie operacyjne nabiera szczególnego znaczenia w toku dyskusji o konsultacyjnym systemie organizacji oddziałów, a już dziś ważne jest z perspektywy nowego systemu rozliczeń z płatnikiem. Trzeba jednak pamiętać, że liderem nie zostaje się na podstawie autorytetu formalnego, związanego z pełnioną funkcją. Cechą wyróżniającą lidera jest umiejętność pracy zespołowej. Zajęcia z zakresu zarządzania kadrami, psychologii zarządzania mogą być pomocne, by uniknąć autory-

tarne go stylu kierowania, dość powszechnego wśród menedżerów operacyjnych. Żaden szpital nie poradzi sobie bez lekarzy, pielęgniarek – tę „oczywistą oczywistość” w Polsce uświadamia sobie każdy. Gorzej jest z przyjęciem do wiadomości, że szpital nie poradzi sobie bez dobrego menedżera. O tym najlepiej przekonuje fakt, że pośród szpitali o podobnej wielkości i profilach jedne się rozwijają, a inne popadają w długą i agonijną. Bez winy lekarzy, a wskutek zatrudniania nieodpowiednich i źle przygotowanych menedżerów. Ich dobre kształcenie pozwoli to zmienić.

Ranking opracował Rafał Staszewski
Tekst: Bartłomiej Leśniewski, Rafał Staszewski